

013 МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР ЗА НОТНО ИЗДАНИЕ (ISMN)

Полето съдържа Международния стандартен номер на нотно издание и пояснение, което разграничава отделните ISMN, когато в записва се съдържат повече от един номер. Полето съответства на Областта на стандартния (или алтернативен) номер и начина на разпространение и/или цената в ISBD. Полето може да съдържа сведения за начина на разпространение и/или цената, дори и когато няма ISMN.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ		ПОВТАРЯЕМОСТ
013	Международен стандартен номер за нотно издание (ISMN)	r
a	<i>Номер (ISMN)</i>	nr
b	<i>Пояснение</i>	nr
d	<i>Начин на разпространение и/или цена</i>	nr
z	<i>Сгрешен ISMN</i>	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

013a Номер (ISMN)

Когато ISMN е съставен правилно, той включва тирета. ISMN се присъжда от упълномощена за това агенция във всяка страна.

013b Пояснение

Използва се, за да се посочи обхвата на ISMN от подполе **a** (ако такъв е въведен), обикновено наименованието на издателя, сведението за подвързията на изданието или сведението за връзката между ISMN на многотомно издание с ISMN на отделен том (виж примери 1, 2). При програмното осигуряване COBISS поясненията се въвеждат без скоби, тъй като те се добавят автоматично при визуализацията (виж примери 4, 5).

013d Начин на разпространение и/или цена

Цената на изданието и обяснителни бележки за неговото разпространение. Когато в записва поле 010 Международен стандартен номер на книгата е попълнено и съдържанието му повтаря съдържанието на 010d, подполето се пропуска.

013z Сгрешен ISMN

ISMN, за който е установено, че е погрешно свързан с изданието или е невалиден по други причини. Той може да е бил присвоен на две различни издания и впоследствие отменен или да е отпечатан погрешно (виж пример 3).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Структура на ISMN:

Според ISO 10957 ISMN се използва за идентифициране на музикални издания при продажба, заемане, безплатно разпространение или само за целите на осигуряване на авторските права.

Всяка самостоятелна част на издание трябва да получи собствен ISMN. ISMN се състои от буквата М следвана от 10 или 13 цифри. Когато се отпечатва или изписва, номерът се предхожда от буквите ISMN. В страни, където не се използва латиница, може да бъде добавено съкращение на националната азбука към латинските букви ISMN.

ISMN-10 се състои от буквата М, последвана от девет цифри. Той се разделя на четири елемента, от които два са с променлива дължина. Те са отделени един от друг с тире или разстояние.

- *Отличителен елемент:* Буквата М разграничава ISMN от ISBN.
- *Идентификатор на издателя:* Означава издателя на дадено нотно издание. Определя се за всеки издател от национална или регионална агенция за ISMN.
- *Идентификатор на изданието:* Идентифицира определено издание на едно произведение и на отделните самостоятелни единици в него. Според стандарта ISO 10957, самостоятелна единица на издание е негова съставна част, която може да се продава, разпространява или получава отделно.
- *Контролна цифра:* Една цифра в края на ISMN, която осигурява автоматична проверка на верността на ISMN. Проверката се извършва по компютърен път на основата на останалите цифри.

ISMN-13 се състои от 13 цифри. Към 10-цифрения ISMN (ISMN-10) се прибавя суфикс 979. Буквата М е заменена с нула (0). Идентификаторите на издателя и на изданието са същите като при ISMN-10 (Пример 6). За нотни издания ISMN-13 е еднакъв с EAN.

Проверка на контролната цифра

Контролната цифра за ISMN-10 или ISMN-13 се изчислява с модул 10 с променливи стойности от 1 и 3, определяни отляво надясно като се започне от буквата М. За ISMN-10 буквата М се брои като 3.

Това означава, че всеки от първите девет символа на ISMN-10, напр., дванадесет цифри от ISMN-

13 (без контролната цифра) се умножава с последователно редуващи се числа 1 и 3 отляво надясно. Сборът от резултатите плюс контролната цифра трябва да бъде делим на 10 без остатък.

Пример за ISMN-10:

		Идентификатор на издателя			Идентификатор на изданието					Контролна цифра
ISMN	M	3	4	5	2	4	6	8	0	5
Коефициент	3	1	3	1	3	1	3	1	3	
Резултат	9	3	12	5	6	4	18	8	0	= 65

Общо: $65 + 5$ (контролна цифра) = 70

Тъй като 70 може да се раздели на 10 без остатък, M-345-24680-5 е верен Международен стандартен номер за нотно издание.

Пример за ISMN-13:

	Префикс				Идентификатор на издателя			Идентификатор на изданието				Контролна цифра	
ISMN	9	7	9	0	3	4	5	2	4	6	8	0	5
Коефициент	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	
Резултат	9	21	9	9	3	12	5	6	4	18	8	0	= 95

Общо: $95 + 5$ (контролна цифра) = 100

Тъй като 100 се дели на 10 без остатък, 979-0-345-24680-5 е верен Международен стандартен номер за нотно издание.

Формат на данните

Буквите ISMN, които обикновено се отпечатват с ISMN върху изданието, не се въвеждат в поле 013.

Всеки ISMN, за който се установи, че е отпечатан погрешно върху изданието, може да се въведе в подполе **z**, - *Сгрешен ISMN*. Чрез него се дава възможност да се намерят записи, които са потърсени под отпечатания на изданието погрешен номер.

За да се ограничат четирите части на номера в подполета **a** или **z** се въвеждат тирета. Не се допуска друга пунктуация. Тиретата или разстоянията в ISMN служат за разграничаване на неговите съставни части. Когато ISMN се визуализира в библиографското описание, той задължително се изписва с тирета. Много национални агенции не съхраняват тиретата и разстоянията в машинночетимия запис, тъй като те могат да бъдат възпроизведени чрез алгоритъм, когато е известен обхватът на присвоените издателски идентификатори. Когато записите са предназначени за международен обмен, получателят няма тази информация. Затова се препоръчва в поле 013 винаги да се изписват тиретата в ISMN в поле 013, за да се осигури тяхното показване при извличане на данните.

Всяко нотно издание има един ISMN. Понякога има обстоятелства, при които може да се наложи в един запис да се включат повече от един ISMN в зависимост от политиката на агенцията за каталогизация. Следните примери илюстрират случаи, когато в запис може да има няколко ISBN: когато едно и също издание е публикувано с различна подвързия или физическа форма и всяка от тези разновидности има различен ISMN. Агенцията е съставила един запис, който обхваща няколко от тях; издания в няколко части (многократно издание) е отразено в един запис, а издателят е присвоил ISMN на всеки отделен том и на изданието като цяло; когато едно произведение е публикувано или публикувано и разпространявано от повече от една институция, всяка от които присъжда отделен ISMN на изданието.

Когато в записа има повече от един ISMN, за да се разграничат към един от тях или към всички номера може да се добави пояснение, когато са повече от един, в зависимост от практиката на агенцията, изготвяща записа.

Всеки отделен ISMN често е свързан със сведенията за начините на разпространение и цена. Затова тази информация се записва в същото поле. Пунктуацията се включва в данните според изискванията.

Полето се повтаря за всеки верен ISMN. То може да се повтори също и за неточен ISMN, освен ако той ясно се свързва с установения верен номер, въведен в записа, като в този случай сгрешения и верния ISMN се въвеждат в едно и също поле (виж пример 3).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

010 МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)

Полето съдържа международен стандартен номер на книгата. Понякога е трудно да се прецени дали изданието е нотно или „обикновена” книга или и двете. В такива случаи могат да се определят два стандартни номера - ISMN и ISBN.

011 МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА ПРОДЪЛЖАВАЩОТО ИЗДАНИЕ (ISSN)

Има само няколко нотни периодични издания, но много нотни публикации се издават в серии. И за двете категории се определят както ISSN за заглавието на серията, така и ISMN за всяко отделно заглавие от серията.

ПРИМЕРИ

1.

013 □□ **aM-706700-00-7 b(HDS)**

013 □□ **aM-706701-00-4 b(MIC)**

(Библиографската единица е издадена съвместно от Hrvatsko društvo skladatelja и Muzički informativni centar.)

2.

013 □□ **aM-9005202-2-7 b(bound)**

013 □□ **aM-9005202-3-4 b(pbk)**

(Публикацията е достъпна в издания с твърда и мека корица.)

3.

013 □□ **aM-9005202-1-0 zM-9005202-1-X**

(ISMN M-9005202-1-0 е отпечатан неправилно с X като контролна цифра)

4. * COBISS.SI-ID=61210368

013 □□ **aM-008-04847-0 bSämtliche Werke**

013 □□ **aM-008-04848-7 bViolinkonzert**

5. * COBISS.SI-ID=98117632

013 □□ **aM-001-11420-2 bBd. 7,1**

013 □□ **aM-001-12205-4 bBd. 7,2**

013 □□ **aM-001-12620-5 bBd. 7,3**

6. *

013 □□ a979-0-571-10051-3
(10-цифрени ISMN, които не са били използвани от издателя (напр. ISMN M-571-10051-3) могат да се използват в нов, 13-цифрен формат. Контролните цифри за 10- и 13-цифрените ISMN са идентични.)